

عکس: سارا عبداللّهی / موزیک ما

وحید اسداللهی نوازنده پیشکسوت موسیقی در گفت‌وگو با «ایران» از کنسرت پیش رویش و مشکلات موسیقی نواحی ایران می‌گوید

ما را تا زنده هستیم، ببینید!

گفت‌وگو

نداسنجانی

روزنامه‌نگار

«مافیای موسیقی، موجب نابودی موسیقی فولک کشورمان شده است و برخی دوستان با هدف و منظور، فاصله بزرگی بین آهنگسازان ما و موسیقی اقوام ایران ایجاد کرده‌اند. اما با اطمینان می‌گویم هیچ موسیقی‌ای نمی‌تواند به موسیقی اقوام ایران لطمه وارد کند. موسیقی فولک ما زنده است و نمی‌میرد. این بخشی از صحبت‌های استاد وحید اسداللهی نوازنده و آهنگساز پیشکسوت موسیقی آذربایجانی است که بیش از ۵۰ سال در معرفی موسیقی اصیل اقوام ایران تلاش کرده و همچنان سعی‌اش برین است تا با اجرای کنسرت‌های موسیقی و انتشار آلبوم در حفظ، معرفی و اشاعه این گونه موسیقی، نگذارد این میراث کهن و ارزشمند فراموش شود و از بین برود.

به شناختی که از موسیقی آذربایجانی و ریتیم‌های آن دارم و آشنایی با رقص‌های آذربایجانی، تلاش کردم لطمه‌ای به موسیقی این منطقه وارد نشود و آن را حفظ و به درستی به اجرا بگذارم. در موسیقی آذربایجان علاوه بر مقام‌ها، رقص‌های آن هم ریشه در فولک دارد. با رقص‌های آذربایجانی اقوام مانند ترکمن، کرمانشاه، کردستان و...»

برخی دوستان تعمداً نمی‌خواهند

موسیقی اقوام بال و پر بگیرند

وحید اسداللهی یکی از دلایل نابودی موسیقی فولک ایران را عدم حضور و دعوت از اساتید این حوزه عنوان کرد و در ادامه افزود: «من بر این باورم برخی دوستان با هدف و منظور، فاصله بزرگی بین آهنگسازان ما و موسیقی فولک ایجاد کرده‌اند. البته این اهداف، اشتباه امروز و دیروز نیست، بلکه از سال‌ها پیش این دیدگاه وجود داشته و همچنان باقی مانده و تلاش‌شان این است تا موسیقی اقوام بال و پر نگیرند. این دوستان غرض‌ورزانه آثار ما را به گونه‌ای معرفی می‌کنند که خیلی سطحی و سبک به نظر آید. بنابراین بار دیگر تأکید می‌کنم تا زمانی که ریشه‌های موسیقی را به خوبی نشناسید، نمی‌توانید روی آن تأثیر بگذارید و تنها دانش در این زمینه کافی نیست.» او در ادامه صحبت‌هایش به تفاوت موسیقی سنتی و موسیقی فولک اشاره کرد و گفت: «موسیقی سنتی، گونه‌ای از موسیقی ایرانی است که با ردیف و دستگاه تعریف می‌شود و کاملاً متفاوت با موسیقی اقوام است. اما جالب اینکه برخی از همین دوستان که ردیف هم آموخته‌اند، بی‌آنکه شناخت کافی در این زمینه داشته باشند، یک شبه تصمیم می‌گیرند همان ردیف‌ها و تکنیک‌های آموزش دیده را در موسیقی آذربایجانی به کار ببرند؛ دیدگاه تلفیقی کاملاً اشتباه. با این اوصاف، با اطمینان می‌گویم هیچ موسیقی‌ای نمی‌تواند به موسیقی اقوام ایران لطمه وارد کند. موسیقی فولک همچنان باقی مانده و زنده است و نمی‌میرد. نکته دیگر که لازم به ذکر است، این که از نگاه من فضای مجازی با توجه به مضراتی که دارد، توانسته کمک بسیاری در معرفی موسیقی اقوام ایران به مردم داشته باشد و بسیار تأثیرگذار بوده است.»

مافیای موسیقی، موجب نابودی موسیقی اقوام ایران شده است

استاد اسداللهی درباره تغییر ذائقه موسیقایی جامعه و ارتباط مخاطب امروز با موسیقی اقوام ایران اظهار کرد: «به عقیده من از موسیقی، بویژه در موسیقی فولک، نباید به هر شکل تلفیق صورت بگیرد و باید در این زمینه تخصص و تجربه لازم را داشت. اتفاقی که متأسفانه در موسیقی اقوام شاهد هستیم، جای تأسف است که بگویم برخی از دوستان که تحصیلهای دانشگاهی و هنرستان‌ها هستند و ۴ خط نت آموخته‌اند، بی‌آنکه شناخت کافی از موسیقی فولک داشته باشند، دست به کارهایی می‌زنند که بسط و تعریض آن است. بر این اساس، یک آهنگساز زمانی می‌تواند تلفیق ایجاد کند که شناخت درست و اصولی از موسیقی آن منطقه داشته باشد.»

این هنرمند بر این باور است که مافیای موسیقی، موجب نابودی موسیقی فولک کشورمان شده است و در ادامه گفت: «این دوستان، در این زمانه به موسیقی فولک ما رخنه کرده‌اند و می‌خواهند میراث نیاکتمان را نابود کنند. بار دیگر تأکید می‌کنم این افراد بدون شناخت از این گونه موسیقایی کهن، با سازهای تلفیقی‌هایی انجام داده‌اند که شباهتی به میراث نیست و همان‌طور که قبل‌تر اشاره کردم، علت آن آشنا نبودن با فرهنگ و هنر آن منطقه است. خود من به شخصه از ۴ سالگی با موسیقی مانوس بودم و ۹ سالگی موسیقی کار کردم، بنابراین گوشم آشنا با موسیقی آذربایجانی است. البته طی این سال‌ها سعی کردم در هنرمند به‌روز باشم و آخرین تکنیک‌های نوازه را می‌یازم.»

هنرمند نابود، اما با حفظ اصالت‌ها

به گفته او «هنرمند باید به روز باشد اما در چهارچوب یک کارتعریف شده و اصولی و با حفظ اصالت‌ها. به طورمثال با توجه

دستور کار قرار بگیرد، اما متأسفانه برخی از همین دوستان تعمداً نمی‌خواهند به آن توجه کنند.

این نوازنده پیشکسوت در ادامه صحبت‌هایش تصریح کرد: «چرا نباید عکس استاد سلیمی یا دیگر اساتید موسیقی اقوام ایران، روی دیوارخانه موسیقی نصب شود؟ من و وحید اسداللهی هستیم، عکس من کجاست؟ عکس فرج علیپور کجاست؟ یا عکس هنرمندان ترکمن و بوشهر کجاست؟ ما از خود جامعه هنری لطمه می‌خوریم و جامعه‌ای که به خودش ضربه بزند، از بین خواهد رفت. امیدوارم روزی برسد و ببینیم خانه موسیقی عکس هنرمندان موسیقی اقوام را هم بر دیوار این خانه گذاشته است. حتماً ما باید فوت کنیم تا یادی از ما نشود. ما در هفته‌های پیش رو اجرای کنسرت خواهیم داشت، چرا خانه موسیقی بروشوری از برنامه ما در اختیار مراجعان به خانه کنسرت نمی‌دهد؟ حال اگر موضوع کنسرت موسیقی سنتی باشد، تبلیغات گسترده انجام می‌دهند، اما حمایتی از موسیقی اقوام صورت نمی‌گیرد. موسیقی سنتی خوب است و آن را قبول داریم اما نیازی نیست تمامی مردم بالاجبار به این موسیقی علاقه‌مند باشند و آن را گوش کنند! اگر برپای حفظ و زنده نگاه داشتن موسیقی اقوام، دلی کار نکنید، دوام نخواهد آورد. اگر مردم موسیقی اقوامشان را نشناسند و به آنها یادآوری نشود این موسیقی چیست و به کدام منطقه تعلق دارد، چه انتظاری برای شناخت و گرایش به موسیقی سنتی خواهید داشت.»

عشق به مردم، انگیزه بودن و فعالیت‌هایمان است

وحید اسداللهی اظهار کرد: «ما هنرمندان موسیقی اقوام، حامی نداریم و تا به امروز به عشق مردم روی پایمان ایستاده‌ایم. خود من به شخصه تا به اکنون به‌صورت مستقل و بدون هیچ حمایتی فعالیت‌های خود را انجام داده‌ام، مانند همین آلبوم که به تازگی منتشر شده است. من سال ۱۳۵۴ به رادیو رفته‌م همه این بزرگان را دیدم. از نگاه من، سال‌های ۶۰ تا ۷۰ بهترین دوران موسیقی سنتی بود اما در همان دوران هم فقط این گونه موسیقی را به جلو بردند و موقف هم شدند و توجهی به موسیقی اقوام نداشتند. بار دیگر تأکید می‌کنم، متأسفانه تبلیغ درستی صورت نمی‌گیرد و برخی از موسیقی‌ها فرصت این رشد و دیده شدن را ندارند. این در حالی است که باید همه ژانرهای موسیقی مورد توجه قرار بگیرند و همه در کنار هم باشیم.»

چوب متعصب بودن در موسیقی را می‌خوریم

سرپرست گروه موسیقی اسداللهی درباره تأثیرگذاری موسیقی فولک یا سازهای موسیقی اقوام در کنار دیگر ژانرهای موسیقی پاسخ داد: «من اولین نفری بودم که این کار را انجام دادم و در گروه‌های موسیقی پیاپ همچون «بستاک» ساز نواختم و مورد اعتراض و انتقاد دوستان قرار گرفتم که چرا با موسیقی پیاپ همکاری دارم و در پاسخ به آنها گفتم ساز من، با تنبک و درام متفاوت است. ساز من را خود آذربایجانی‌ها هم نمی‌شناسند. من نیز موافق این سؤال هستم و بر این نظرم اگر موسیقی اقوام خواهد به حیات خود ادامه دهد، باید با دیگر موسیقی‌ها تلفیق شود. متأسفانه چوب متعصب بودن در موسیقی را می‌خوریم و باید طریق موسیقی را تغییر بدهیم. ما باید تحمل دیدن هر حرکت آنها باشد. موسیقی اقوام را داشته باشیم و این موسیقی را بزرگ کنیم، هرچند از ماست که برآمست.»

تا زنده هستیم، ما را یاد کنید

او درباره چرایی تشکیل نشدن یک ارکستر در خصوص موسیقی نواحی ایران گفت: «موسیقی اقوام پتانسیل تشکیل یک ارکستر را دارد و باید از حضور

بزرگان در این ارکستر بهره‌برد، یعنی کسانی که تجربه این کار را دارند و چندین سال در این زمینه فعالیت داشته‌اند. اگرچه همچنان ذهنیت ما چیز دیگری است. برخی دوستان تعریفشان از ارکستر ملی سازهای سنتور و تنبک است و در کنار آن قرار دادن ساز قوپوز به صورت نمادین. البته از این حرف‌ها گذشته و این اطمینان را دارم فضای مجازی آرام آرام این موضوع را درست خواهد کرد و به مرور زمان هر کسی جای خود را پیدا می‌کند. اما افسوس و صد افسوس از استادان بزرگ این موسیقی که دیگر در بین ما نیستند و هنرشان را با خود بردند. سؤال من از شما این است آیا بعد از فوت استاد عثمان، کسی جایی او را گرفت؟ بنابراین تا زمانی که زنده هستیم و می‌توانیم هنرمان را ارائه کنیم، ما را یاد کنید.»

Tut Agaci «یک اثر شنیدنی با طنین موسیقی آذربایجانی

آلبوم Tut Agaci عنوان تازه‌ترین پروژه موسیقایی وحید اسداللهی از نوازندگان پیشکسوت موسیقی آذربایجان و حوزه نوازندگی «تاغارا» و «اقوال (دایره)» است که با همراهی مراد اسداللهی و رضا اسداللهی در قالب ۱۱ قطعه منتشر شده؛ آلبومی که همچون دیگر آثارش با بهره‌گیری از سازهای زادگاه تولدش، در قالب یک فضای ریتمیک تولید شده است.

Tut Agaci برگرفته از نام یکی از قطعات بوده و به معنای درخت توت است. یکی از قطعات قدیمی موسیقی فولک آذربایجان که مردم منطقه به خوبی با آن آشنا هستند. به گفته وحید اسداللهی، جمع‌آوری این آلبوم نزدیک به ۵ سال به طول انجامیده است و در همکاری با آناعباس و سلیم عباس، از نوازندگان جمهوری آذربایجان اساتید کنسرواتوار جمهوری آذربایجان هم هستند، گردآوری شده و ضبط ساز کمانچه در سفری که به باکو داشتیم، انجام گرفته است. البته سلو نوازی ساز گارمون برعهده پسرم بوده و باید بگویم تمامی قطعات در تهران ضبط شده است.

این هنرمند درباره تولیدات اندک آلبوم در گونه موسیقی فولک بیان کرد: «از نگاه من اکنون زمان انتشار این گونه آثار است و تصمیم دارم کارهای دیگر را هم آماده و منتشر کنم. این آلبوم متشکل از آهنگ‌های قدیمی فولک و رقص‌هایی سنتی آذربایجانی است؛ رقص‌هایی مربوط به فرهنگ و هنر این منطقه که سینه به سینه منتقل شده است و تلاش کردیم بخش صوتی آن را هم ضبط و حفظ کنیم تا ان شاءالله فرصتی برای ضبط تصویری آن هم فراهم شود.»

Oyuon Havasi، (به معنای رنگ رقص است)، Kamaleh (قطعه‌ای ساخته یکی از اساتید قدیم آذربایجان که سال‌ها پیش فوت کرده)، Tut Agaci. Bas-، Khial Lar، (لنگ معروف فولک آذربایجانی)، Farideh. Serlokh. Ayri-، Iliq (ساخته یکی از بزرگترین اساتید ایران امیر سلیمی است) و Zabol و cha Larah از قطعات این آلبوم هستند که بی‌کلام بوده و همان‌طور که قبل‌تر اشاره شد بازتولید آهنگ‌های قدیمی با تنظیم‌های جدید است.

استاد اسداللهی درباره شرایط اکنون بازار نشر موسیقی بیان کرد: «سال ۶۲ آلبومی منتشر کردم به نام «نرگی» که بسیار مورد استقبال قرار گرفت. از آن دوران تا به امروز همچنان فعالیت‌های خود را دارم و بر این باورم هنرمندانی که نگاه جدی به موسیقی دارند و آن را دنبال می‌کنند، کسی نمی‌تواند مانع حرکت آنها باشد. تصمیم دارم رقص‌های آذربایجان را در آلبوم‌های دیگر منتشر کنم و ان شاءالله خداوند به من سلامتی بدهد تا بتوانم اهدافم را به سرانجام برسانم. ما مانند برخی از این خوانندگان بزرگ شرکینی برای تولید و فروش آلبوم‌هایمان نداریم و کاملاً دلی کار می‌کنیم. به قول ما آذری‌ها «سو اوزبولون تاپار» یعنی آب راه خودش را پیدا می‌کند.»

گروه استاد وحید اسداللهی

گزارش

تلاش برای برگزاری بک رویداد استاندرد جهانی در حد و اندازه‌های جهانی

گروه فرهنگی / نشست رسانه‌ای رویداد موسیقایی «کلارا» روز گذشته با حضور حمیدرضا نوربخش، مدیرعامل خانه موسیقی و کلارا بوکچاوا، نوازنده و مدرس پیانو در تالار اجتماعات این نهاد صنفی برگزار شد.

حمیدرضا نوربخش درباره این رویداد بیان کرد: فستیوال «کلارا» سال گذشته با حمایت و مشارکت خانه موسیقی برگزار شد و امسال هم بار دیگر در قالب یک همکاری مشترک، روز بیستم و بیست و هفتم دی‌ماه میزبان مخاطبانی خواهیم بود که از تهران و دیگر شهرهای کشور در این رویداد حضور پیدا می‌کنند. این در حالی است که در روز بیست و هشتم دی‌ماه نیز مراسم اختتامیه را در فرهنگسرای نیاوران برگزار می‌کنیم. ثبت‌نام هنرمندان متقاضی شرکت‌کننده، در پنج گروه سنی است و در این مسیر جوایزی هم برای برگزارندگان در نظر گرفته شده که میزان جوایز بین ۳ تا ۱۰ میلیون تومان است. این در حالی است که برگزارندگان این رویداد علاوه بر عضویت در خانه موسیقی در ارکسترهای مهم کشور نیز حضور پیدا می‌کنند.

او افزود: متأسفانه اکنون رویدادهای مختلفی در حوزه موسیقی برگزار می‌شود که به برگزاری بسیاری از آنها به حال خود رها می‌شوند. این موضوع بسیار مهمی است و بنده به عنوان کسی که در امور مختلف جشنواره‌ها به عنوان دارم برگزارکننده این رویداد تأکید می‌کنم که در حال خودرها شوند. این راه سعی بر این است که ساماندهی داشته باشیم تا بتوانیم از این ظرفیت‌ها بهترین استفاده را ببریم.

این خواننده اظهار کرد: این موسیقی در ایران وضعیت تثبیت‌شده‌ای ندارد و متأسفانه در این زمینه مظلوم واقع شده است. ما هم در این سال‌ها به عنوان صنف و نهاد خانه موسیقی، پیگیری‌ها، جلسات، تعامل‌ها و برنامه‌ریزی‌هایمان هستند که بی‌کلام بوده و همان‌طور که قبل‌تر اشاره شد بازتولید آهنگ‌های قدیمی با تنظیم‌های جدید است.

استاد اسداللهی درباره شرایط اکنون بازار نشر موسیقی بیان کرد: «سال ۶۲ آلبومی منتشر کردم به نام «نرگی» که بسیار مورد استقبال قرار گرفت. از آن دوران تا به امروز همچنان فعالیت‌های خود را دارم و بر این باورم هنرمندانی که نگاه جدی به موسیقی دارند و آن را دنبال می‌کنند، کسی نمی‌تواند مانع حرکت آنها باشد. تصمیم دارم رقص‌های آذربایجان را در آلبوم‌های دیگر منتشر کنم و ان شاءالله خداوند به من سلامتی بدهد تا بتوانم اهدافم را به سرانجام برسانم. ما مانند برخی از این خوانندگان بزرگ شرکینی برای تولید و فروش آلبوم‌هایمان نداریم و کاملاً دلی کار می‌کنیم. به قول ما آذری‌ها «سو اوزبولون تاپار» یعنی آب راه خودش را پیدا می‌کند.»

انتشار آلبوم «آتش نهان» با صدای «پرواز همای»

جدیدترین اثر «پرواز همای» که موسیقی و تولید آن را «ایلیک زرین» بر عهده داشته، از روز گذشته (۱۳ آذرماه) روانه بازار موسیقی کشور شد. «پرواز همای» در روز انتشار این اثر که جدیدترین آلبوم این خواننده ایرانی است، موسیقی در ایران معتقد است: «موسیقی در ایران دیگر از دسته‌بندی‌های معمول خارج شده و نمی‌توان سبک و قالب مشخصی را برای آن تعریف کرد. به نظر هنرمندان ایرانی هر کدام مهر و امضای شخصی خود را روی آثارشان دارند و این موضوع به مرور در حال تکثیر است. آلبوم «آتش نهان» برگرفته از حال و هوای این روزهای ماست و دربرگیرنده مفاهیمی است که حتماً مرور زمان باعث ارتباط جدی مخاطب با آن خواهد شد و بسیار دوستش دارم.» ایستا

کلارا بوکچاوا، نوازنده و مدرس پیانو هم در بخش دیگری از این نشست گفت: این فستیوال به نام من نیست، اما چون در چند سال پیش فستیوالی به نام «کلارا» در کشور بلژیک برگزار می‌شد، بسیار اتفاقی به این نام برخوردیم و برای ما جالب شد که بتوانیم در این راه رویدادی را برگزار کنیم. در این مسیر، ابتدا با تعدادی از شاگردان سنی در برگزاری فستیوال استامپا اما بعداً به واسطه اقامت طولانی‌ام در ایران، تصمیم گرفتم از نوازندگان جوان کشور ایران برای حضور در یک رویداد بین‌المللی دعوت کنیم.

او بیان کرد: آنچه برای ما بسیار اهمیت دارد، تلاش برای برگزاری یک رویداد استاندرد در حد و اندازه‌های جهانی است که برای منبنا تصمیم داریم کارهایی از آهنگسازان نامدار موسیقی دوره کلاسیک به عنوان محور اصلی انتخاب کنیم، چراکه آثار این آهنگسازان دربرگیرنده اهمیت زیادی است که می‌بایست روی آنها تمرکز بیشتری داشت.

اخبار

هیچ مجموعه‌ای حق لغو کنسرت را ندارد

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی درباره لغو برخی کنسرت‌ها واکنش نشان داد. سعید عباس صالحی در این باره گفت: خبر لغو این کنسرت‌ها به‌گوش من هم رسیده است و به دوستان گفتیم پیگیری جدی در این زمینه داشته باشند. هم راجع به این مسأله برخورد شود و هم مواظب باشند، زمینه‌های بعدی برای این اتفاق به وجود نیاید. در شهرهای مختلف تصریح کرد: در این نکته همواره مورد تأکید بوده در سند ملی موسیقی هم به آن تأکید شده که نسبتاً ما هم که مجوز برگزاری کنسرت‌ها را صادر می‌کنیم، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است و وقتی مجوز صادر شد، هیچ مجموعه‌ای حق لغو آن را ندارد و این همواره مورد تأکید بوده است. // ایستا

سیامک صفری روایتگر «ساعده» می‌شود

سیامک صفری بازیگر مطرح تئاتر، روایتگر نقش «آقا زیاد» در نمایش میدانی «ساعده» به نویسندگی و کارگردانی امین زندگانی شد. نمایش میدانی «ساعده» روایت یکی از مهم‌ترین رویدادهای جنگ ژوئیه ۲۰۰۶ است که در آن هنرمندان ایرانی و لبنانی به ایفای نقش می‌پردازند. // مهر

انتشار آلبوم «آتش نهان» با صدای «پرواز همای»

جدیدترین اثر «پرواز همای» که موسیقی و تولید آن را «ایلیک زرین» بر عهده داشته، از روز گذشته (۱۳ آذرماه) روانه بازار موسیقی کشور شد. «پرواز همای» در روز انتشار این اثر که جدیدترین آلبوم این خواننده ایرانی است، موسیقی در ایران معتقد است: «موسیقی در ایران دیگر از دسته‌بندی‌های معمول خارج شده و نمی‌توان سبک و قالب مشخصی را برای آن تعریف کرد. به نظر هنرمندان ایرانی هر کدام مهر و امضای شخصی خود را روی آثارشان دارند و این موضوع به مرور در حال تکثیر است. آلبوم «آتش نهان» برگرفته از حال و هوای این روزهای ماست و دربرگیرنده مفاهیمی است که حتماً مرور زمان باعث ارتباط جدی مخاطب با آن خواهد شد و بسیار دوستش دارم.» ایستا

آثار هنرمند ایرانی در حراج هسینک هلند

اثری از مجموعه «چهره‌های دلریا» حجت امانی متأثر از پرتره نگاری‌های دوره صفوی و قاجار در حراج هسینک هلند چکش می‌خورد. این دوره از حراج هسینک که به هنر جهان اسلام و هند اختصاص دارد، قرار بود ماه گذشته انجام شود اما ۱۰ دسامبر (۲۰ آذرماه) در هلند برگزار می‌شود. پیش‌تر نیز اثری از مجموعه فرشتگان حجت امانی در حراج هسینک هلند کنار آثار هنرمندان مشهور جهان به حراج رفت. // فارس